



СВІТОВА ЕКОНОМІКА

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Освітня програма	Економіка
Статус дисципліни	Нормативна
Форма навчання	Денна/ заочна (в дистанційному форматі)
Рік підготовки, семестр	1 курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	90 год. (3 кредити) лекції – 13 год., практичні заняття – 13 год., СРС – 64 год)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Екзамен, МКР, розрахункова робота
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua/
Мова викладання	Українська, англійська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародної економіки ФММ Войтко Сергій Васильович +38 (044) 204-91-03 s.voytko@kpi.ua Практичні: доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародної економіки ФММ Войтко Сергій Васильович +38 (044) 204-98-60 s.voytko@kpi.ua
Розміщення курсу	Google classroom, Moodle

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Силабус навчальної дисципліни «Світова економіка» складено відповідно до освітньо-наукової програми підготовки «Доктор філософії» за спеціальністю 051 Економіка.

Навчальна дисципліна належить до нормативних навчальних дисциплін (циклу дисципліни для здобуття глибинних знань зі спеціальності) підготовки доктора філософії.

Мета навчальної дисципліни:

Метою навчальної дисципліни є формування у аспірантів здатності комплексного розуміння сутності функціонування світової економіки та її особливостей, розвитку економічних систем в умовах глобалізації; аналізування конкретних економічних ситуацій та вирішення практичних завдань, що пов'язані з діяльністю підприємств на міжнародних ринках; формування стратегії економічного зростання підприємницьких структур в умовах міжнародної конкуренції; агрегування інформації шляхом обробки статистичних даних (у т.ч. консолідованої фінансової звітності ТНК, міжнародних аналітичних звітів тощо), правильної інтерпретації отриманих результатів дослідження.

Предмет навчальної дисципліни: розкриття змісту та особливостей функціонування системи світового господарства, економіки країн і регіонів, а також механізмів інституціонального забезпечення світової економіки.

Навіщо це потрібно аспіранту? Дисципліна "Світова економіка" допомагає аспіранту забезпечувати розгляд функціонування економічних систем з лише частковим врахуванням міждержавних кордонів (як обмежень ЗЕД) зі значною часткою аспектів транснаціоналізації економічних процесів. Окрема увага приділяється інформаційно-комунікаційній складовій розвитку світової економіки. Вивчення дисципліни сприяє формуванню системного розуміння процесів розвитку країн світу, що надає можливість теоретичного забезпечення аналітичної роботи аспірантів в межах підготовки дисертації за спеціальністю 051 Економіка.

Вивчення дисципліни надає змогу сформувати у аспіранта такі **програмні компетентності**:

Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Фахові компетентності спеціальності:

ФК 1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.

Вивчення дисципліни надає змогу сформувати у аспіранта такі **програмні результати навчання**:

ПРН 1. Мати теоретичні знання з економіки, соціально-економічних систем і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

ПРН 2. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері економіки з метою досягнення економічної та соціальної ефективності в умовах глобалізації.

ПРН 3. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.

ПРН 4. Застосовувати сучасні інструменти та технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, програмне забезпечення та інформаційні системи.

ПРН 5. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти, які надають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику та розв'язувати значущі проблеми фундаментальної економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних і правових аспектів, лідерства, автономності та відповідальності.

ПРН 7. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Необхідні навички для вивчення дисципліни: володіння текстовими редакторами, вміння розраховувати та пояснювати основні економічні показники, необхідні навички самостійної пошукової роботи в мережі Інтернет. Основною передумовою вивчення навчальної дисципліни є вивчення дисциплін «Економічна теорія», «Економіка підприємства», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Міжнародна економіка», «Глобальна економіка». Дисципліна «Світова економіка» надає фундаментальні знання для подальшого вивчення таких модулів як: «Економічні теорії нобелівських лауреатів», «Сучасні економічні теорії», «Механізми інтеграції у міжнародний дослідницький простір», а також слугує засобом формування в аспірантів системного мислення, що сприятиме більш зваженому та обґрунтованому виконанню аналітичної частини дисертації.

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Світова економіка як система

1.1. Сутність і структура світової економіки.

1.2. Функції світової економіки як науки.

1.3. Міжнародний поділ праці та його форми: міжнародна спеціалізація та міжнародне кооперування.

1.4. Інтернаціоналізація господарського життя та її форми.

1.5. Ключові індикатори розвитку світової економіки.

1.6. Основні етапи становлення світової економіки.

1.7. Суть і середовище розвитку світової економіки.

Тема 2. Систематизація країн у світовій економіці

2.1. Регіональна ознака систематизації країн.

2.2. Класифікація країн згідно з методикою міжнародних організацій: Світового Банку, ООН, МВФ, ОЕСР тощо.

2.3. Основні суб'єкти світової економіки та їх характеристика.

2.4. Відкритість національної економіки та показники відкритості.

Тема 3. Теоретична парадигма формування та розвитку світової економіки

3.1. Теорія меркантилізму, теорії абсолютних і відносних переваг, теорія співвідношення факторів виробництва, теорія Гекшера-Оліна, парадокс Леонтєва, теорія конкурентних переваг М. Портера.

3.2. Теорія інтернаціоналізації.

3.3. Теорія ринкової влади С. Хаймера.

3.4. Концепція валютного простору.

3.5. Концепція технологічного нагромадження валютного простору.

3.6. Новітні теорії міжнародної торгівлі.

Тема 4. Основні тенденції економічного розвитку провідних держав

4.1. Економічна політика та моделі економічного розвитку провідних країн.

4.2. Основні тенденції економічного розвитку провідних держав в епоху Промислової революції 4.0.

4.3. Проблеми економічного зростання за умов сучасного розвитку світової економіки.

Тема 5. Місце країн, що розвиваються та країн з ринком, що формується у глобальній економіці

5.1. Специфіка систематизації країн даних груп.

5.2. Особливості здійснення структурних реформ в даній групі країн.

5.3. Місце країн у міжнародному поділі праці.

5.4. Проблеми економічного зростання країн, що розвиваються.

Тема 6. Економіка перехідних суспільств в умовах глобалізації

6.1. Моделі переходу до ринку та особливості трансформаційних змін країн.

6.2. Місце країн у світовій торгівлі та виробництві.

6.3. Співробітництво країн із міжнародними фінансовими інституціями в процесі трансформації економі.

6.4. Проблеми економічного зростання транзитивних економік.

6.5. Особливості процесу реформування економіки України.

Розділ 7. Світовий ринок товарів, послуг та інновацій. Світовий ринок як поняття

7.1. Сучасні тенденції розвитку світового ринку.

7.2. Сучасна товарна та географічна структура світового ринку.

7.3. Експорт та імпорт товарів і послуг.

7.4. Міжнародна торгівля товарами в умовах глобалізації.

7.5. Особливості міжнародної торгівлі послугами.

7.6. Міжнародна торговельна політика та її види.

7.7. Світовий ринок інновацій як основа інтернаціоналізації науково-технічної сфери.

7.8. Міжнародні комерційні операції.

7.9. Міжнародні комерційні контракти.

7.10. Роль СОТ (ГАТТ) в регулюванні міжнародних торговельних відносин.

Тема 8. Зовнішня торгівля України

8.1. Географічна та товарна структура зовнішньої торгівлі України.

8.2. Сучасний стан та перспективи інтеграції України у світовий ринок технологій.

8.3. Особливості зовнішньоторговельної політики України в контексті Угоди про вільну торгівлю з ЄС.

Тема 9. Світовий ринок міжнародних інвестицій та кредиту

- 9.1. Сутність міжнародного руху капіталу, його мотивація та форми.
- 9.2. Сучасні тенденції міжнародного руху капіталу.
- 9.3. Інвестиції в системі міжнародного руху капіталу та їх види, загальна характеристика.
- 9.4. Мотивація міжнародної інвестиційної діяльності.
- 9.5. Теоретичні основи транскордонного переміщення капіталу.
- 9.6. Операції злиття та поглинання, ринок M&A.
- 9.7. Поняття міжнародного кредиту та особливості здійснення міжнародного кредитування.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Алієва-Барановська В. М., Дахно І. І. Глобальний бізнес: навч. посібник-довідник. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 560 с.
2. Майер Дж., Раух Дж.Е., Філіпенко А. Основні проблеми економіки і розвитку. К.: Либідь, 2013. 688 с.
3. Міжнародна економіка: навч. посіб. / Г. Е. Гронтковська, О. І. Ряба, А. М. Венцурик, О. І. Красновська. К.: Центр учбової літератури, 2014. 384 с.
4. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / С. В. Сіденко, О. М. Іваницька, О. В. Кузнецов [та ін.]. К.: НАУ, 2015 468 с.
5. Міжнародні фінанси: навч. посібник / С. В. Князь та ін. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2013. 364 с.
6. Тарасевич В.М., Завгородня О.О. Економічна теорія. Міжнародна економіка: підручник. К.: Знання, 2012. 143 с.
7. Voitko S. The Marshall Plan as the path for a country to Industry-4.0 / S. Voitko / International Conference on High Technology for Sustainable Development (HiTech 2018), Sofia, Bulgaria, (11-14 June 2018). NY: Red Hook, 2018. pp. 257-260. - toc.proceedings.com/42110webtoc.pdf.
8. Войтко С. В. Порівняльний аналіз економіки України та реєр-групи країн на періоді 1990-2014 років / Економічний вісник НТУУ «КПІ». К. : ПП «Хімджест», 2017. № 14. С. 81-85.
9. Ли Иму, Войтко С. В. Перспективы привлечения инвестиций Китая в развитие Индустрии 4.0 в Украине / Інноваційна економіка. Тернопіль, 2020. №1–2. С. 23–28. DOI: 10.37332/2309-1533.2020.1-2.4 ISSN 2309-1533 (Print) ISSN 2310-4864 (Online).
10. Ташеев Ю. В., Войтко С. В., Трофименко О. О., Репкін О. О., Кудря Т. С. Глобальні тенденції розвитку водневих технологій у промисловості / Бізнес Інформ. 2020. №8. С. 103–114. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-8-103-114>.
11. Войтко С. В., Бородінова Ю. Ю. Взаємодія національної економіки України з міжнародними кредитно-фінансовими організаціями / Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". К.: ЦУЛ, 2020. № 11. С. 16-21. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2020-11-6580>.
12. Войтко С. В. Розвиток економік країн в умовах Next Normality та Industry 4.0. Економічний вісник НТУУ «КПІ». Київ, 2020. № 17. С. 93–104. p-ISSN 2307-5651 e-ISSN 2412-5296.
13. Чех Л. М., Войтко С. В. Комерціалізація продукції наукомістких виробництв України на міжнародних ринках / Економічний аналіз : збірник наук. Праць. 2020. Том 30. № 4. С. 101-108. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2020.04>. ISSN 1993-0259 (Print), ISSN 2219-4649 (Online).
14. Войтко С. В. Дисципліни «Міжнародна...», «Глобальна...» та «Світова економіка» у навчальному плані спеціалізації «Міжнародна економіка» / Міжнародне науково-технічне співробітництво: принципи, механізми, ефективність : зб. пр. XIV Всеукр. наук.-практ. конф., Київ 15–16 берез. 2018 р. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2018. С. 32.
15. Войтко С. В. Чи є можливість розвитку нашого суспільства в умовах глобалізації та занепаду національної економіки? / Міжнародне науково-технічне співробітництво: принципи, механізми, ефективність : зб. наук. пр. XVI Міжнар. наук.-практ. конф., Київ

12–13 березня 2020р. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2020. С. 112–114.

16. Войтко С. В. Глобальні тенденції соціально-економічного розвитку в умовах карантинних обмежень / Міжнародне науково-технічне співробітництво: принципи, механізми, ефективність : зб. наук. пр. XVII Міжнар. наук.-практ. конф., Київ 12 березня 2021 р. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. С. 57–59 с.
17. Українсько-англійсько-польський словник основних термінів / С. Войтко, О. Корогодова, М. Maciaszczyk, M. Rzemieniak. Електронні текстові дані (1 файл: 476 Кбайт). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 35 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/32810/1/Transnatsionalni_korporatsii_Svovnyk.pdf.
18. Войтко С. В., Гавриш О. А., Згуровський О. М., Нараєвський С. В. Економіка зарубіжних країн : підручник. Київ : НТУУ «КПІ ім. І. Сікорського», 2017. 400 с.
19. Войтко С. В., Занора В. О. Забезпечення економічної безпеки та політичної стабільності України на основі Індустрії-4.0 і плану Маршала / Управлінський аспект забезпечення фінансової безпеки України : монографія / за ред. Черевка О. В. Черкаси : Видавець Чабаненко Ю. А., 2018. С. 231-251.

Додаткова література

(факультативно / ознайомлення)

1. Про вищу освіту : Закон України 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 23.04.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
2. Білорус О. Г., Гаврилюк О. В. та ін. Глобальний конкурентний аутсорсинг: монографія. К.: ДВНЗ «КНЕУ ім. В. Гетьмана», 2010. 352 с.
3. Глобальні тенденції і перспективи: світова економіка та Україна. / Наук. ред. В. Юрчишин. Київ: Заповіт, 2018. 202 с.
4. Економіка зарубіжних країн : навч. посіб./ О. Є. Кузьмін, Л. І. Чернобай, А. О. Босак, М. В. Кізло. Л.: Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2010. 408 с.
5. Григораш О. В. Світова економіка в умовах COVID-19 / О. В. Григораш, Т. Ф. Григораш, В. В. Ченцов. Економіка та держава. 2020. № 4. С. 104-108.

Інформаційні ресурси

1. World Investment Report. URL: <http://unctad.org/>
2. World Trade Report. URL: www.wto.org
3. World Migration Report. URL: www.iom.int
4. Global Financial Stability Report. URL: www.imf.org
5. The World Factbook. URL: www.cia.gov/library/publications/resources/theworld-factbook/.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Навчальним планом передбачено проведення 13 лекційних та 13 практичних занять, написання модульної контрольної роботи, підготовка індивідуального завдання у вигляді розрахункової роботи.

Під час викладення матеріалу застосовуються наступні основні методи навчання: проблемно-пошуковий, пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, інтерактивний, практичний та дослідницький під час проведення лекційних та практичних занять, а також метод самостійної роботи. Деталізація методів подана у таблиці з програмними результатами навчання.

Означені методи використовуються в контексті застосування таких навчальних технологій:

1) особистісно-орієнтовані технології, засновані на активних формах і методах навчання: мозковий шторм під час колективних дискусій, інтерактивне спілкування тощо.

2) технології проблемного навчання (проблемний виклад матеріалу): частково пошукові завдання, аналіз окремих ситуацій, викладених в доповідях, проведення досліджень під поставлену задачу;

3) інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи студентів, доповнення традиційних навчальних занять засобами взаємодії на основі мережевих комунікаційних можливостей (онлайн-лекції, онлайн-практики під час дистанційного навчання).

Тиждень навчання	Назва теми лекції та практичних занять, перелік основних питань	Викладання та оцінювання
1-2	<p>Тема 1. Світова економіка як система</p> <p>1.1. Сутність і структура світової економіки.</p> <p>1.2. Функції світової економіки як науки.</p> <p>1.3. Міжнародний поділ праці та його форми: міжнародна спеціалізація та міжнародне кооперування.</p> <p>1.4. Інтернаціоналізація господарського життя та її форми.</p> <p>1.5. Ключові індикатори розвитку світової економіки.</p> <p>1.6. Основні етапи становлення світової економіки.</p> <p>1.7. Суть і середовище розвитку світової економіки.</p>	Лекції, практичне заняття, дискусія
3	<p>Тема 2. Систематизація країн у світовій економіці</p> <p>2.1. Регіональна ознака систематизації країн.</p> <p>2.2. Класифікація країн згідно з методикою міжнародних організацій: Світового Банку, ООН, МВФ, ОЕСР тощо.</p> <p>2.3. Основні суб'єкти світової економіки та їх характеристика.</p> <p>2.4. Відкритість національної економіки та показники відкритості.</p>	Лекція, практичне заняття, дискусія
4-5	<p>Тема 3. Теоретична парадигма формування та розвитку світової економіки</p> <p>3.1. Теорія меркантилізму, теорії абсолютних і відносних переваг, теорія співвідношення факторів виробництва, теорія Гекшера-Оліна, парадокс Леонтьєва, теорія конкурентних переваг М. Портера.</p> <p>3.2. Теорія інтернаціоналізації.</p> <p>3.3. Теорія ринкової влади С. Хаймера.</p> <p>3.4. Концепція валютного простору.</p> <p>3.5. Концепція технологічного нагромадження валютного простору.</p> <p>3.6. Новітні теорії міжнародної торгівлі.</p>	Лекції, практичне заняття, дискусія
6	<p>Тема 4. Основні тенденції економічного розвитку провідних держав</p> <p>4.1. Економічна політика та моделі економічного розвитку провідних країн.</p> <p>4.2. Основні тенденції економічного розвитку провідних держав в епоху Промислової революції 4.0.</p> <p>4.3. Проблеми економічного зростання за умов сучасного розвитку світової економіки.</p>	Лекція, практичне заняття, дискусія, аналітична доповідь, обговорення
7	<p>Тема 5. Місце країн, що розвиваються та країн з ринком, що формується у глобальній економіці</p> <p>5.1. Специфіка систематизації країн даних груп.</p> <p>5.2. Особливості здійснення структурних реформ в даній групі країн.</p> <p>5.3. Місце країн у міжнародному поділі праці.</p> <p>5.4. Проблеми економічного зростання країн, що розвиваються.</p>	Лекція, практичне заняття, дискусія, аналітична доповідь, обговорення
8	<p>Тема 6. Економіка перехідних суспільств в умовах глобалізації</p> <p>6.1. Моделі переходу до ринку та особливості трансформаційних змін країн.</p> <p>6.2. Місце країн у світовій торгівлі та виробництві.</p>	Лекція, практичне заняття, дискусія, аналітична

	6.3. Співробітництво країн із міжнародними фінансовими інституціями в процесі трансформацій економі. 6.4. Проблеми економічного зростання транзитивних економік. 6.5. Особливості процесу реформування економіки України.	доповідь, обговорення
9-10	Тема 7. Світовий ринок товарів, послуг та інновацій. Світовий ринок як поняття 7.1. Сучасні тенденції розвитку світового ринку. 7.2. Сучасна товарна та географічна структура світового ринку. 7.3. Експорт та імпорт товарів і послуг. 7.4. Міжнародна торгівля товарами в умовах глобалізації. 7.5. Особливості міжнародної торгівлі послугами. 7.6. Міжнародна торговельна політика та її види. 7.7. Світовий ринок інновацій як основа інтернаціоналізації науково-технічної сфери. 7.8. Міжнародні комерційні операції. 7.9. Міжнародні комерційні контракти. 7.10. Роль СОТ (ГАТТ) в регулюванні міжнародних торговельних відносин.	2 лекції, практичне заняття, дискусія, аналітична доповідь, обговорення, розрахункова робота
11	Тема 8. Зовнішня торгівля України 8.1. Географічна та товарна структура зовнішньої торгівлі України. 8.2. Сучасний стан та перспективи інтеграції України у світовий ринок технологій. 8.3. Особливості зовнішньоторговельної політики України в контексті Угоди про вільну торгівлю з ЄС.	1 лекція, 1 практичне заняття, аналітична доповідь, обговорення
12-13	Тема 9. Світовий ринок міжнародних інвестицій та кредиту 9.1. Сутність міжнародного руху капіталу, його мотивація та форми. 9.2. Сучасні тенденції міжнародного руху капіталу. 9.3. Інвестиції в системі міжнародного руху капіталу та їх види, загальна характеристика. 9.4. Мотивація міжнародної інвестиційної діяльності. 9.5. Теоретичні основи транскордонного переміщення капіталу. 9.6. Операції злиття та поглинання, ринок М&А. 9.7. Поняття міжнародного кредиту та особливості здійснення міжнародного кредитування.	2 лекції, 2 практичних заняття, аналітична доповідь, обговорення, модульна контрольна робота
	Семестровий контроль (сесія, за розкладом)	Екзамен

Опанування навчальної дисципліни надасть змогу реалізувати програмні результати навчання наступним чином:

Таблиця відповідності програмних результатів навчання, методів навчання і оцінювання

Програмні результати навчання ОП	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 1: Мати теоретичні знання з економіки, соціально-економічних систем і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.	Лекційні та практичні заняття. Використовуються такі основні методи: проблемно-пошуковий, пояснювально-ілюстративний, інтерактивний, репродуктивний під час проведення лекційних та практичних занять, а також	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає отримання балів за: кейси, аналітичні доповіді, модульну контрольну роботу, розрахункову роботу. Передбачено два етапи проміжного контролю –

	<p>робота із науково-методичними матеріалами під час самостійної роботи. Також, для підготовки докторів філософії з економіки використовуються технологія розвитку критичного мислення (структурований огляд, мозковий штурм), метод ситуаційного аналізу, розвиток навичок написання наукових текстів щодо питань світової економіки, а також, розв'язання світових (господарських) ситуацій (кейс-метод), підготовка аналітичних доповідей та розрахункової роботи.</p>	<p>перша й друга атестація аспірантів та підсумкова форма контролю у вигляді екзамену.</p>
<p>ПРН 2: Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері економіки з метою досягнення економічної та соціальної ефективності в умовах глобалізації.</p>	<p>Лекційні та практичні заняття. Використовуються такі основні методи: проблемно-пошуковий, пояснювально-ілюстративний, інтерактивний, репродуктивний під час проведення лекційних та практичних занять, а також робота із науково-методичними матеріалами під час самостійної роботи. Також, для підготовки докторів філософії з економіки використовуються технологія розвитку критичного мислення (структурований огляд, мозковий штурм), метод ситуаційного аналізу, розвиток навичок написання наукових текстів щодо питань світової економіки, а також, розв'язання світових (господарських) ситуацій (кейс-метод), підготовка аналітичних доповідей та розрахункової роботи.</p>	<p>Рейтингова система оцінювання, яка передбачає отримання балів за: кейси, аналітичні доповіді, модульну контрольну роботу, розрахункову роботу. Передбачено два етапи проміжного контролю – перша й друга атестація аспірантів та підсумкова форма контролю у вигляді екзамену.</p>
<p>ПРН 3: Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання</p>	<p>Лекційні та практичні заняття. Використовуються такі основні методи: проблемно-пошуковий, пояснювально-</p>	<p>Рейтингова система оцінювання, яка передбачає отримання балів за: кейси, аналітичні доповіді,</p>

<p>нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.</p>	<p>ілюстративний, інтерактивний, репродуктивний під час проведення лекційних та практичних занять, а також робота із науково-методичними матеріалами під час самостійної роботи. Також, для підготовки докторів філософії з економіки використовуються технологія розвитку критичного мислення (структурований огляд, мозковий штурм), метод ситуаційного аналізу, розвиток навичок написання наукових текстів щодо питань світової економіки, а також, розв'язання світових (господарських) ситуацій (кейс-метод), підготовка аналітичних доповідей та розрахункової роботи.</p>	<p>модульну контрольну роботу, розрахункову роботу. Передбачено два етапи проміжного контролю – перша й друга атестація аспірантів та підсумкова форма контролю у вигляді екзамену.</p>
<p>ПРН 4: Застосовувати сучасні інструменти та технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, програмне забезпечення та інформаційні системи.</p>	<p>Лекційні та практичні заняття. Використовуються такі основні методи: проблемно-пошуковий, пояснювально-ілюстративний, інтерактивний, репродуктивний під час проведення лекційних та практичних занять, а також робота із науково-методичними матеріалами під час самостійної роботи. Також, для підготовки докторів філософії з економіки використовуються технологія розвитку критичного мислення (структурований огляд, мозковий штурм), метод ситуаційного аналізу, розвиток навичок написання наукових текстів щодо питань світової економіки, а також, розв'язання світових (господарських) ситуацій (кейс-метод), підготовка аналітичних доповідей та розрахункової роботи.</p>	<p>Рейтингова система оцінювання, яка передбачає отримання балів за: кейси, аналітичні доповіді, модульну контрольну роботу, розрахункову роботу. Передбачено два етапи проміжного контролю – перша й друга атестація аспірантів та підсумкова форма контролю у вигляді екзамену.</p>

<p>ПРН 5: Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які надають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику та розв'язувати значущі проблеми фундаментальної економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних і правових аспектів, лідерства, автономності та відповідальності.</p>	<p>Лекційні та практичні заняття. Використовуються такі основні методи: проблемно-пошуковий, пояснювально-ілюстративний, інтерактивний, репродуктивний під час проведення лекційних та практичних занять, а також робота із науково-методичними матеріалами під час самостійної роботи. Також, для підготовки докторів філософії з економіки використовуються технологія розвитку критичного мислення (структурований огляд, мозковий штурм), метод ситуаційного аналізу, розвиток навичок написання наукових текстів щодо питань світової економіки, а також, розв'язання світових (господарських) ситуацій (кейс-метод), підготовка аналітичних доповідей та розрахункової роботи.</p>	<p>Рейтингова система оцінювання, яка передбачає отримання балів за: кейси, аналітичні доповіді, модульну контрольну роботу, розрахункову роботу. Передбачено два етапи проміжного контролю – перша й друга атестація аспірантів та підсумкова форма контролю у вигляді екзамену.</p>
<p>ПРН 7: Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.</p>	<p>Лекційні та практичні заняття. Використовуються такі основні методи: проблемно-пошуковий, пояснювально-ілюстративний, інтерактивний, репродуктивний під час проведення лекційних та практичних занять, а також робота із науково-методичними матеріалами під час самостійної роботи. Також, для підготовки докторів філософії з економіки використовуються технологія розвитку критичного мислення (структурований огляд, мозковий штурм), метод ситуаційного аналізу, розвиток навичок написання наукових текстів щодо питань світової економіки, а</p>	<p>Рейтингова система оцінювання, яка передбачає отримання балів за: кейси, аналітичні доповіді, модульну контрольну роботу, розрахункову роботу. Передбачено два етапи проміжного контролю – перша й друга атестація аспірантів та підсумкова форма контролю у вигляді екзамену.</p>

	також, розв'язання світових (господарських) ситуацій (кейс-метод), підготовка аналітичних доповідей та розрахункової роботи.	
--	--	--

6. Самостійна робота аспіранта

Самостійна робота аспірантів передбачена у вигляді більш глибокого опрацювання матеріалів лекцій, виконання практичних завдань, підготовки до модульної контрольної роботи, написання розрахункової роботи та, за необхідності, підготовки до складання екзамену.

№ з/п	Самостійна робота	Кількість годин СРС
1	Підготовка до практичних занять: пошук та аналіз інформації для формування аналітичної доповіді, підготовка відповіді із презентацією результатів (орієнтовно по 2 години на підготовку однієї доповіді).	20
2	Підготовка до складання модульної контрольної роботи	4
3	Написання розрахункової роботи	10
4	Підготовка до екзамену	30
	Всього	64

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Порушення термінів виконання завдань та заохочувальні бали:

Ключовими заходами при викладанні дисципліни є ті, які формують семестровий рейтинг студента. Тому аспіранти мають своєчасно виконувати завдання на практичних заняттях, писати модульну контрольну роботу, розрахункову роботу. Заохочувальні бали аспірант може отримати за поглиблене вивчення окремих тем курсу, що може бути представлено у вигляді наукових тез, наукової статті, есе, презентації тощо.

Відвідування занять: Відвідування занять є вільним, присутність не оцінюється. Вагома частина рейтингу студента формується через активність на практичних заняттях, а саме у вирішенні завдань, груповій та індивідуальній роботі. Тому пропуск практичного заняття не дає можливість отримати аспіранту бали у семестровий рейтинг. На заняттях дозволяється користуватись інтерактивними засобами навчання, в т.ч. мережею Інтернет із метою пошуку навчальної або довідкової інформації, якщо це передбачено тематикою завдання. Активність аспіранта на парах, його готовність до дискусій та участь в обговоренні навчальних питань може бути оцінена заохочувальними балами на розсуд викладача. Захист індивідуального семестрового завдання передбачено у вигляді задачі розрахункової роботи на перевірку та відповідей на запитання.

Пропущені контрольні заходи: Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), аспіранту надається можливість додатково скласти контрольне завдання протягом найближчого тижня.

Політика щодо академічної доброчесності докладно описано у Кодексі Честі КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://kpi.ua/code>). Це передбачає, що студент бере повну відповідальність за те, що всі виконані ним завдання відповідають принципам академічної доброчесності.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО)

Рейтингова система оцінювання передбачає наступні складові активності аспіранта.

1. Максимальний рейтинг аспіранта з навчальної дисципліни складає 100 балів. Протягом семестру рейтинг складається з балів, що можуть бути отримані за:

- виконання аналітичних доповідей на визначену тему (8 робіт);
- виконання модульної контрольної роботи;
- написання розрахункової роботи.

2. Критерії нарахування балів:

2.1. Написання розрахункової роботи, максимальне значення – 10 балів:

- «відмінно»: бездоганна робота, якісне оформлення, вільні відповіді на запитання під час презентації роботи – 9,5 -10 балів;
- «дуже добре»: хороша робота, якісне оформлення, є певні недоліки у підготовці та/або виконанні роботи, окремі питання висвітлені не повністю, захист – 8,5 – 9,4 бали;
- «добре»: хороша робота, якісне оформлення, є певні недоліки у підготовці та/або виконанні роботи, можливі відсутні окремі структурні компоненти, окремі питання висвітлені не повністю, при захисті аспірант вільно володіє темою, може не відповісти на окремі питання, або дати невірні відповіді – 7,5-8,4 бали;
- «задовільно»: відсутні окремі складові доповіді, помилки у висновках, немає відповіді на питання при захисті, проте студент володіє матеріалом під час захисту – 6,5-7,4 бали;
- «достатньо»: висвітлено лише окремі питання, і не повністю, при захисті студент важко орієнтується у темі, може не відповісти на запитання – 6 – 6,4 бали.
- робота відсутня, або виконано менше половини структурних компонентів, немає відповідей на запитання – 0 балів.

2.2. Виконання аналітичних доповідей із презентацією та обговоренням роботи (сукупно – 40 балів за 8 робіт):

- «відмінно»: бездоганна робота, якісне оформлення, вільні відповіді на запитання під час презентації роботи – 5 балів;
- «дуже добре»: хороша робота, якісне оформлення, є певні недоліки у підготовці та/або виконанні роботи, окремі питання висвітлені не повністю, захист – 4,5 бали;
- «добре»: хороша робота, якісне оформлення, є певні недоліки у підготовці та/або виконанні роботи, можливі відсутні окремі структурні компоненти, окремі питання висвітлені не повністю, при захисті аспірант вільно володіє темою, може не відповісти на окремі питання, або дати невірні відповіді – 4 бали;
- «задовільно»: відсутні окремі складові доповіді, помилки у висновках, немає відповіді на питання при захисті, проте студент володіє матеріалом під час захисту – 3,5 бали;
- «достатньо»: висвітлено лише окремі питання, і не повністю, при захисті студент важко орієнтується у темі, може не відповісти на запитання – 3 бали.
- робота відсутня, або виконано менше половини структурних компонентів, немає відповідей на запитання – 0 балів.

2.3. Виконання модульної контрольної роботи (МКР) (може виконуватись у вигляді тесту в Google Classroom):

- «відмінно»: творча робота, повна правильна відповідь на всі запитання – 9,5-10 балів;
- «дуже добре»: роботу виконано з незначними недоліками, можливі помилки технічного характеру, відповіді не на всі запитання, або помилкові відповіді на окремі запитання – 8-8,5-9,4 бали;
- «добре»: роботу виконано з певними помилками, правильні відповіді на більше ніж 85% запитань – 7,5-8,4 бали;
- «задовільно»: завдання виконане частково або є грубі помилки, наявно більше 65% відповідей на запитання – 6,5-7,4 балів.
- «достатньо»: наявні окремі складові окремих питань, в цілому є більше 60% відповідей на запитання – 6,0-6,4 бали.
- наявність менше 60% відповідей, або правильно менше 60% відповідей – 0 балів.

3. Календарний контроль проводиться у вигляді двох атестацій. Умовою першої атестації є отримання не менше 25 балів та виконання всіх доповідей (на час атестації). Умовою другої атестації – отримання не менше 50 балів, виконання всіх аналітичних доповідей.

4. Семестровий контроль проводиться у вигляді екзамену.

5. Умовою допуску до екзамену є зарахування мінімум 4-х аналітичних доповідей, здача розрахункової роботи та стартовий рейтинг не менше 36 балів.

6. На екзамені студенти виконують письмову екзаменаційну роботу. Кожне завдання містить два теоретичних запитання (завдання) і два практичних. Кожне запитання (завдання) оцінюється у 10 балів за такими критеріями:

- «відмінно», повна відповідь, не менше 90% потрібної інформації (повне, безпомилкове

розв'язування завдання) – 9,5-10 балів;

– «дуже добре» - достатньо повна відповідь, не менше 85% потрібної інформації або незначні неточності (повне розв'язування завдання з незначними неточностями) – 8,5-9,4 балів;

– «добре», достатньо повна відповідь, не менше 75% потрібної інформації або незначні неточності (повне розв'язування завдання з незначними неточностями) – 7,5-8,5 балів;

– «задовільно», неповна відповідь, не менше 60% потрібної інформації та деякі помилки (завдання виконане з певними недоліками) – 6,5-7,4 балів;

– «достатньо» - неповна відповідь, не менше 60% потрібної інформації та деякі помилки (завдання виконане з певними недоліками) – 6-6,4 балів;

– «незадовільно», відповідь містить менше 60% інформації або відсутня – 0 балів.

Отримані студентом бали переводяться до залікової оцінки згідно з таблицею:

Бали: розрахункова робота + аналітичні доповіді + МКР	Оцінка
100...95	Відмінно
94...85	Дуже добре
84...75	Добре
74...65	Задовільно
64...60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Є не зараховані аналітичні доповіді у кількості більше 3-х або не здана розрахункова робота, або стартовий рейтинг менше 30 балів	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Питання, що виносяться на семестровий контроль, відповідають змісту лекційного матеріалу, представленого переліком тем та підтем.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено:

докт. екон. наук., проф., завідувач кафедри міжнародної економіки

Войтко Сергій Васильович

Ухвалено кафедрою міжнародної економіки (протокол № 1а від 04.09.2020)

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол № 1 від 16.09.2020)

ДОДАТКИ

Додаток А

На екзамен виносяться наступні питання:

1. Взаємозв'язок глобалізації та регіоналізації світової економіки: проблеми та перспективи.
2. Види та особливості діяльності транснаціональних корпорацій.
3. Вплив процесів іноземного інвестування на розвиток національної економіки (на прикладі України або іншої країни).
4. Глобальні проблеми світової економіки та шляхи їх вирішення.
5. Державне регулювання зовнішньої торгівлі України в сучасних умовах.
6. Державне регулювання міжнародної міграції робочої сили: світові тенденції та національні особливості.
7. Динаміка та структура сучасної міжнародної торгівлі.
8. Екологічні проблеми світу: суть, структура та напрямки (шляхи) подолання.
9. Економіка Євросоюзу: проблеми і протиріччя розвитку.
10. Економічні наслідки міжнародної міграції робочої сили.
11. Європейський союз: сучасний стан та перспективи розвитку.
12. Зовнішньоторговельна політика Євросоюзу: проблеми та перспективи.
13. Зовнішньоторговельна політика України: проблеми та перспективи.
14. Індекс людського розвитку як індикатор рівня розвитку економіки країни.
15. Інноваційний розвиток як основа конкурентних переваг транснаціональних корпорацій.
16. Конкурентоспроможність країни: індикатори, фактори впливу та напрями підвищення.
17. Конкурентоспроможність України на світовому ринку.
18. Міжнародний валютний фонд та його роль у регулюванні міжнародних валютно-фінансових відносин.
19. Міжнародний консалтинг: суть, форми і фактори розвитку.
20. Міжнародний лізинг: суть, види, форми і фактори розвитку.
21. Міжнародний туризм: структура і роль у розвитку світової економічної системи.
22. Міжнародний франчайзинг: суть і фактори розвитку.
23. Продовольчі проблеми: глобальний аспект
24. Географія голоду. Внесок науки у вирішення глобальної продовольчої проблеми
25. Зв'язок продовольчої проблеми з іншими глобальними проблемами людства
26. Енергетичні та сировинні проблеми: глобальний аспект
27. Високотехнологічний підхід до вирішення глобальної енергетичної проблеми
28. Міжнародна енергетична премія за кращі розробки в галузі енергетики
29. Глобальні проблеми. Проблеми миру та роззброєння
30. Глобальні проблеми. Подолання відсталості країн, що розвиваються
31. Вплив стрімкого розвитку науки і техніки на суспільство
32. Оцінка показників глобального ринку
33. Інститути та інструменти глобального менеджменту
34. Новітні форми корпоративної організації та управління
35. Глобалізація і стратегічні пріоритети державного менеджменту
36. Менеджмент світової глобальної економіки
37. Прогностичні сценарії глобального розвитку економіки
38. Проблеми раціонального використання людського ресурсу глобальної економіки
39. Проблеми функціонування глобального ринку праці та шляхи їх вирішення
40. Діяльність міжнародних організацій з регулювання світової торгівлі
41. Концепції організації глобального регулювання економіки в контексті перспектив глобального розвитку
42. Регіоналізація в глобальній економіці
43. Перспективи розвитку глобального фінансового ринку
44. Інформаційна економіка XXI століття: глобальний аспект
45. Діловий етикет у глобальному бізнес-просторі
46. Місце України у глобальному економічному середовищі
47. Сучасний рівень тіньової економіки та її наслідки для України
48. Напрями підвищення конкурентоспроможності України на сучасному етапі

49. Основні тенденції розвитку сучасних міграційних процесів
50. Особливості діяльності фінансово-промислових груп: світовий досвід та Україна.
51. Особливості міжнародної зустрічної торгівлі
52. Особливості міжнародної торгівлі послугами і динаміка її розвитку
53. Особливості розвитку латиноамериканських регіональних інтеграційних процесів.
54. Особливості розвитку сучасного міжнародного руху капіталів.
55. Особливості розвитку сучасного світового ринку трудових ресурсів.
56. Офшорні центри у системі міжнародного бізнесу.
57. Антиглобалізм: сутність, форми, рушійні сили, перспективи.
58. Перспективи розширення ЄС та проблеми поглиблення інтеграції.
59. Платіжний баланс і методи його регулювання.
60. Політика лібералізації світової торгівлі та діяльність СОТ.
61. Проблема економічної нерівності у світовій економіці.
62. Проблеми і наслідки глобалізації світового господарства.
63. Проблеми і перспективи загальноєвропейської інтеграції.
64. Проблеми і перспективи розвитку світової економічної інтеграції.
65. Проблеми і протиріччя функціонування сучасного світового господарства.
66. Проблеми конкурентоспроможності українських товарів на світових ринках.
67. Проблеми регулювання міжнародних міграційних процесів.
68. Протекціонізм: суть і еволюція форм, користь і шкода.
69. Регулювання міжнародної торгівлі у межах СОТ: тенденції та протиріччя.
70. Роль багатонаціональних і міжрегіональних інститутів у розвитку загальносвітової економічної інтеграції.

Додаток Б

Приклад питань (завдань), що виносяться на МКР (приклади)

- 1) Виробничий потенціал України та РФ щодо видобутку нафти та виробництва металевих труб великого діаметру представлений в таблиці:

Показник	Україна	РФ
Обсяг наявних виробничих ресурсів, млн у.о.	1000	2000
Витрати ресурсів на видобуток 1 т нафти, у.о.	20	5
Витрати ресурсів на виробництво 1 т труб, у.о.	4	10
Фактичний розподіл ресурсів на видобуток нафти та виробництво труб за відсутності зовнішньої торгівлі між країнами, %	40 : 60	60 : 40

Виконайте такі завдання:

1. Розрахуйте фактичні обсяги виробництва кожного виду продукції в Україні, РФ і сумарно за відсутності зовнішньої торгівлі на умовах внутрішньоринкової рівноваги.
2. Визначте у виробництві якого виду продукції країни мають абсолютні переваги та оцініть їх ступінь.
3. Оцініть як зміняться максимально можливі обсяги виробництва нафти та труб в Україні, РФ і сумарно після поглиблення спеціалізації в Україні у співвідношенні 20 : 80 % та РФ – 75 : 25 % на виробництві продукції, по якій країни мають абсолютні переваги.
4. Визначте потенційні обсяги експорту та імпорту товарів між Україною та РФ.

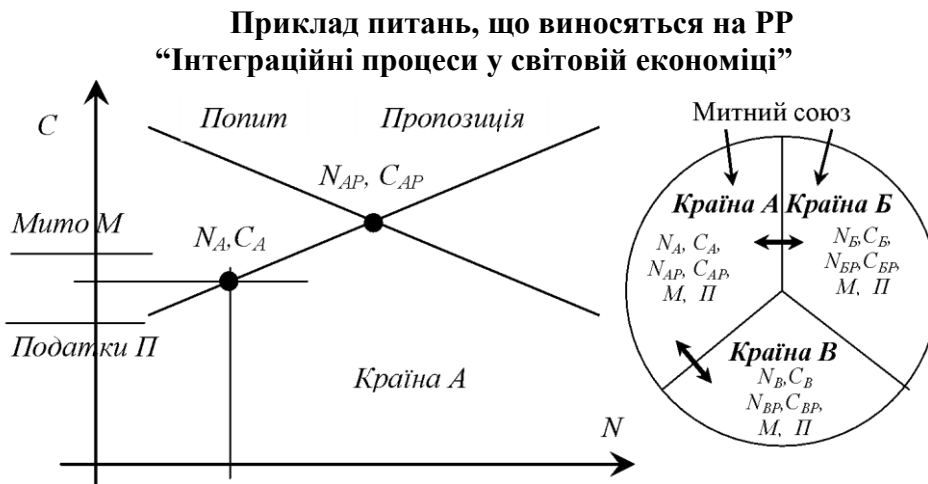
- 2) Попит в Україні на рідкокристалічні міні-телевізори (PMT) характеризується рівнянням $Q_d = -0,05p + 100$ (тис. од. в рік), а пропозиція PMT в Україні визначається як $Q_s = 0,1p - 50$ (тис. од. в рік).

Виконайте такі завдання:

1. Розрахуйте рівноважну ціну та обсяг продажу українських PMT.
2. Розрахуйте очікувані обсяги попиту, виробництва українських PMT при світовій ціні в гривневному еквіваленті 750 грн. Визначте потенційний обсяг імпорту при даній ціні.
3. Розрахуйте очікувані обсяги попиту, виробництва українських PMT, обсяг імпорту при встановленні Україною адвалерного імпортного мита в розмірі 12%.

4. Визначте величину зменшення виграшу (економії) споживачів та їх реальні додаткові витрати при встановленні імпортного мита на РМТ.

Додаток В



Умова:

Країна А споживає N_A одиниць продукції за ціною C_A . Рівновага попиту та пропозиції становить N_{AP} одиниць продукції за ціною C_{AP} . У Країні Б випуск продукції становить N_B за ціною C_B . Внутрішній попит Країни Б становить N_{BP} одиниць продукції за ціною C_{BP} . Країна В виготовляє продукцію у кількості N_V за ціною C_V . Внутрішній попит Країни В становить N_{VP} одиниць продукції за ціною C_{VP} . Нахил кривої попиту та пропозиції приймається однаковим для всіх країн. Умови торгівлі Країн Б і В з Країною А однакові до створення митного союзу. Податки в Країнах А, Б, В становлять P %. Ставка мита становить M %.

Розрахуйте:

Витрати споживачів на придбання продукції, обсяги споживання продукції та надходження до бюджету держави:

- при відсутності міжнародної торгівлі;
- при можливості міжнародної торгівлі;
- при створенні митного союзу.